

[Axel Sørensen.]

hvert år. Jeg ønsker gerne, at der ved bygningen af statshusmandsbrug sker en ajourføring af byggeteknikken, hvorved der kan skabes grundlag for arbejdsbesparelser og rentabilitet. En forenkling af forskellige af reglerne for lånevilkårene er ønskelig, og det er forhåbentlig muligt at nå til et resultat i den siddende kommission.

Sidste år oplyste daværende landbrugsminister Smørum, at han havde ansøgt finansudvalget om midler til at lade udføre en del typetegninger for statshusmandsbrug. Jeg erindrer ikke, men spørger derfor den højtærede landbrugsminister, om disse typetegninger er blevet en realitet.

Uden at ville forlænge denne debat må jeg sige, at jeg er uenig med det ærede medlem hr. H. C. Toft i hans opfattelse af udstykningsforholdene her i landet. Jeg har læst den pjece, som lige er delt om til medlemmerne i det høje ting, om jordfordeling og jordbehov, og hvoraf det fremgår, at ingen ung dansk landmand siden 1948 har måttet opgave at få eget brug på grund af jordmangel. Heri er jeg ikke enig. Siden 1948, da mekaniseringen satte ind, har adgangen til jord til oprettelse af nye brug vist sig at blive vanskeligere. Så vidt jeg har kunnet få oplyst, var der i finansåret 1955-56 307 ansøgere og blev oprettet 100 nye brug, bortset fra tillægsarealerne, og i 1956-57 var der 251 ansøgere og blev oprettet 67 nye brug. I en tid, da arbejdsledigheden viser, at beskæftigelsen er mere og mere vigende, vil en øget udstykning efter min principielle indstilling være en god indsats herimod.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale det foreliggende lovforslag.

Kristian Kristensen: Den lovgivning, vi behandler i dag, er jo bl. a. en byggestøtte-lovgivning, ja, dette område er vel endda det, hvor vi her i landet for første gang knæsatte princippet med statsfinansiering af privat byggeri. Så længe princippet kun blev praktiseret på dette begrænsede område, var ulemperne ved det ikke iøjnefaldende, men efter at dette princip i de senere år er blevet anvendt i stedse stigende omfang, er ulemperne, ja, farerne ved denne fremgangsmåde så tydelige at se, at man nu på byggestøttelovgivningens område i øvrigt,

så vidt jeg ved, arbejder med en revision, der tilsigter en ændring af loven i retning af privat finansiering mod statsgaranti til afløsning af selve statsfinansieringen. Det ville vel være rimeligt at koordinere lovgivningen på de to områder, ja, det ville være urimeligt ikke at gøre det. Nu sidder der imidlertid en kommission og arbejder med disse ting, og man må vel afvente, hvilke resultater denne kommission kommer til, før man tager fat på en revision af loven, men jeg håber, at kommissionen er opmærksom på netop dette spørgsmål, så at vi om ikke nu, så når loven tages op til revision næste gang, får den ændret i denne retning. Jeg henstiller i denne forbindelse til den højtærede landbrugsminister, at loven ikke som foreslået forlænges for 2 år, men kun for 1 år, netop af hensyn til koordineringen med byggestøttelovgivningen i øvrigt.

Vor afstandtagen fra statsfinansiering på dette område er ikke noget nyt. Det har allerede været omtalt en gang heroppe fra talerstolen. Da loven for et år siden blev forlænget, udtalte den højtærede fiskeriminister, som da var retsforbundets ordfører, følgende — Folketingstidende 1956-57, 1. samling, sp. 1691 —:

„Det er utvivlsomt sådan, at statsfinansieringen griber ind på renten, griber ind på omkostningerne og i meget høj grad virker til, at det bliver dyrere at bygge statshusmandsbrug. Derfor vil jeg henstille til regeringen, at man i forbindelse med revisionen af statshusmandsloven tager statsfinansieringen op. Jeg anser denne finansieringsform, som vi desværre er kommet ind på, for en samfundsulykke. Selv om det har været så velment, har det været så slet.“

Jeg tror, at statsfinansieringen ikke alene gør det dyrere at bygge statshusmandsbrug, som det hedder i citatet, men at den gør det dyrere at bygge i det hele taget, og det vil sige, at den skaber vanskeligheder for dem, som må bygge uden statsstøtte. Dyrt byggeri skaber et stort finansieringsbehov, og det tenderer imod et højt renteniveau. Hvis disse antagelser er rigtige — det tror jeg de er — vil en ændring i den retning, som vi både i fjor og i år har gjort os til talsmænd for, betyde ændringer af tre ting. For det første vil en gennemførelse af en sådan ændring tendere imod